

16/2012. (VII. 6.) VM utasítás

az országos jelentőségű védett természeti területekre vonatkozó természetvédelmi kezelési terv tervdokumentációjának tartalmi követelményeiről és elkészítéséről

Az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendeletben meghatározott feladat- és hatáskörömben eljárva – figyelemmel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. § (4) bekezdés c) pontjára – a természetvédelmi kezelési terv készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet alapján készülő, országos jelentőségű védett természeti területekre és országos jelentőségű védelemre tervezett területekre, valamint ezek részterületére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervek egységes előkészítése céljából az alábbi utasítást adom ki:

1. § (1) Az országos jelentőségű védett természeti területekre és országos jelentőségű védelemre tervezett területekre, valamint ezek részterületére (a továbbiakban: tervezési terület) vonatkozó természetvédelmi kezelési terv előkészítése során

a) természetvédelmi kezelési tervet megalapozó dokumentációt (a továbbiakban: megalapozó dokumentáció), és

b) részletes kezelési tervet

kell készíteni.

(2) A természetvédelmi kezelési tervet megalapozó dokumentáció és a részletes kezelési terv (együttesen: tervdokumentáció) tartalmi elemeit a Melléklet tartalmazza.

2. § (1) A tervdokumentáció elkészítése a nemzeti park igazgatóság feladata.

(2) A megalapozó dokumentáció vagy egyes részei elkészítéséhez a nemzeti park igazgatósága szakértő személyt, szakértő szervezetet (például kutatóintézet, szakmai egyesület, egyetem) is felkérhet, valamint szakmai publikációkat is felhasználhat.

3. § (1) A tervdokumentáció Mellékletben meghatározott tartalmi elemei közül a tervezési terület természeti adottságai, továbbá táji és természeti értékei, valamint a természetvédelmi kezelés megfelelő szakmai megalapozása szempontjából releváns tartalmi elemeket kell kidolgozni.

(2) A tervdokumentációt úgy kell kidolgozni, hogy az a természetvédelmi kezelési terv tervezetének területi, illetve közigazgatási egyeztetéséhez a természetvédelmi kezelési előírásokat megalapozó releváns információkat (beleértve az ingatlan-nyilvántartási adatokat, a terület hasznosítására vonatkozó információkat) tartalmazza, a természetvédelmi kezelési terv előírásai a tervezési területen található egyes ingatlanok esetében kiderüljenek, és a részletes kezelési tervbe való betekintés útján az érintettek a rájuk – a természetvédelmi kezelési tervben meghatározott – kötelező előírásokról tájékozódhassanak. A tervdokumentációnak tartalmaznia kell – a természetvédelmi kezelési terv készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. §-ának (2) bekezdésében, valamint a Melléklet 5.1. pontjában meghatározott – a tervezési terület lehatárolását megjelenítő térképet.

4. § (1) A nemzeti park igazgatóság igazgatója (a továbbiakban: igazgató) a természetvédelmi kezelési terv tervezetének területi egyeztetését követő tíz munkanapon belül felterjeszti a Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) környezet- és természetvédelemért felelős helyettes államtitkárának (a továbbiakban: helyettes államtitkár)

- a) a tervdokumentációt,
- b) a természetvédelmi kezelési terv előkészített tervezetét, valamint
- c) a területi egyeztetésekről – az R. 5. §-ának (2) bekezdése szerint – készült összefoglalót.

(2) Ha a természetvédelmi kezelési terv tervezetének közigazgatási egyeztetése során olyan tisztázandó kérdés merül fel, amely a tervdokumentációból nem válaszolható meg, az igazgató köteles a helyettes államtitkár által továbbított kérdésre tizenöt munkanapon belül a szükséges információkat megküldeni.

(3) Ha a közigazgatási egyeztetés során a természetvédelmi kezelési terv kezelési előírásai – védelemre tervezett terület esetében a tervezési terület kiterjedése – megváltoznak, a tervdokumentáció tervezetét a nemzeti park igazgatóság ennek megfelelően 15 napon belül módosítja.

(4) A tervdokumentáció nem selejtezhető okirat, amelynek megőrzéséért a nemzeti park igazgatóság felelős.

(5) A nemzeti park igazgatóság székhelyén kérelemre tájékoztatást ad a tervdokumentáció tartalmáról, illetve betekintést biztosít a részletes kezelési terv tervezetében a természetvédelmi kezelési terv területi egyeztetése során a véleményezésre jogosultak számára.

(6) A nemzeti park igazgatóság elektronikus úton betekintést biztosít a tervdokumentációba a természetvédelmi hatóság számára.

5. § (1) A részletes kezelési tervet annak a minisztérium általi elfogadását (a tervdokumentáció területi egyeztetésre alkalmasnak nyilvánítását) követően a tervezési terület természetvédelmi kezeléséért felelős nemzeti park igazgatóság szakmai tevékenységének ellátása keretében alkalmazza a védett természeti területek esetében. A nemzeti park igazgatóság figyelemmel kíséri, a megalapozó dokumentáció frissítése útján írásban rögzíti, és rendszeresen értékeli azokat a tervezési területen bekövetkezett változásokat, amelyek hatással lehetnek a tervezési terület természetvédelmi kezelésére.

(2) A részletes kezelési terv, illetve a természetvédelmi kezelési terv az R. 7. §-a szerinti felülvizsgálatát és módosítását az (1) bekezdés szerinti változásokat tartalmazó, frissített megalapozó dokumentáció alapján kell elvégezni.

(3) A részletes kezelési terv a minisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályával egyeztetve módosítható kizárólag olyan mértékben, amely a természetvédelmi kezelési tervet nem érinti.

(4) A részletes kezelési tervnek a természetvédelmi kezelési terv tartalmára is hatással lévő mértékű változtatása a természetvédelmi kezelési tervet tartalmazó miniszteri rendeletnek az R. 7. §-a szerinti egyidejű felülvizsgálatával történhet. A felülvizsgálat szakmai előkészítéséért az igazgató felelős.

6. §

7. § (1) Ez az utasítás a közzétételét követő napon lép hatályba,

(2) Azon természetvédelmi kezelési tervek előkészítése során, amelyek területi egyeztetése ezen utasítás hatálybalépése előtt megkezdődött, az országos jelentőségű védett természeti területekre vonatkozó természetvédelmi kezelési terv tervdokumentációjának tartalmi követelményeiről, elkészítéséről és jóváhagyásáról szóló 9/2009. (VII. 17.) KvVM utasítás rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3)

Melléklet a 16/2012. (VII. 6.) VM utasításhoz

A természetvédelmi kezelési tervet megalapozó dokumentáció és a részletes kezelési terv tartalmi elemei

A) A természetvédelmi kezelési tervet megalapozó dokumentáció tartalmi elemei

1. Általános adatok

1.1. A tervezési terület azonosító adatai

- a) Közigazgatási elhelyezkedése, kiterjedése/nagysága,
- b) Országos jelentőségű védett természeti terület esetében a védettségi kategóriája, a Védett Természeti Területek Törzskönyve szerinti törzskönyvi száma és a jogszabályban kijelölt természetvédelmi kezelésért felelős szerv megnevezése,
- c) Védelemre tervezett természeti terület esetében a működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság,
- d) Tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság,
- e) Tervezési területtel átfedő, európai közösségi jelentőségű vagy nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó terület megnevezése és sorszáma.

1.2. A tervezési terület természetvédelmi rendeltetése

- a) A természetvédelmi oltalom alatt álló terület természetvédelmi, tájvédelmi stb. rendeltetése,
- b) A védetté nyilvánítási eljárás alatt álló területek esetében a tervezési terület természetvédelmi, tájvédelmi rendeltetése,
- c) Európai közösségi és egyéb nemzetközi kijelölésből származó rendeltetés.

1.3. Ingatlan-nyilvántartási adatok

A tervezési terület ingatlan-nyilvántartási adatait a következő táblázatminta szerint kell az informatikai adatbázis alapján meghatározni:

Település neve	Hrsz./alrészlet	Kiterjedés (ha)	Művelési ág	Tulajdonos, tulajdonosi csoport	Vagyonkezelő
----------------	-----------------	-----------------	-------------	---------------------------------	--------------

1.4. A tervezési területre vonatkozó egyéb hatályos előírások

A tervezési területre vonatkozó egyéb ágazati tervek (például terület- és településrendezési tervek, körzeti erdőtervek, vadgazdálkodási üzemtervek, környezetvédelmi tervek, vízgyűjtő-gazdálkodási, vízkár-elhárítási, egyéb vízgazdálkodási tervek), valamint a természetvédelmi kezelést alapvetően meghatározó (például vízjogi, építési, vezetékjogi) engedélyek felsorolása.

2. Tervezési terület állapotának leírása

2.1. Környezeti elemek

A tervezési területre vonatkozó, a természetvédelmi kezelést befolyásoló meteorológiai, hidrológiai, földtudományi, talajtani stb. adottságok számbavétele.

2.2. Élettelen természeti értékek

A tervezési területre vonatkozó, a természetvédelmi kezelést befolyásoló földtani, felszínalaktani értékek, barlangok és felszíni vetületük stb. számbavétele.

2.3. Biológiai jellemzők

A tervezési területre vonatkozó, a természetvédelmi kezelést befolyásoló, élővilágra, fajokra, élőhelyekre, ökológiai folyamatokra stb. vonatkozó adottságok számbavétele.

2.4. Táj- és kultúrtörténeti adottságok

A tervezési területre vonatkozó, a természetvédelmi kezelést befolyásoló tájtörténeti, tájhasznosítási, tájszerkezeti, táj- és kultúrtörténeti értékekre stb. vonatkozó adottságok számbavétele.

2.5. Oktatás, kutatás

A tervezési területen lévő vagy arra vonatkozó oktatás, kutatás helyzetének számbavétele.

2.6. Gazdálkodási jellemzők

A tervezési területre vonatkozó, a természetvédelmi kezelést befolyásoló mezőgazdálkodási, erdőgazdálkodási, vadgazdálkodási, turisztikai, ökoturisztikai, ipari, bányászati, infrastrukturális stb. jellemzők számbavétele.

3. Természetvédelmi kezelési célkitűzések meghatározása

A természetvédelmi kezelési célkitűzéseket az 1. és 2. pontok alapján kell meghatározni az R. Melléklet 1. pontjában foglaltak figyelembevételével. A célkitűzések nem lehetnek ellentétesek az európai közösségi jelentőségű fajokra és élőhelyekre vonatkozó előírásokkal.

3.1. Természeti értékek, területek, tájak

A tervezési terület értékei védelmi szintjének fenntartásával, a természeti állapot megőrzésével és/vagy javításával kapcsolatos természetvédelmi kezelési célkitűzések meghatározása.

3.2. Tervezési területhez kapcsolódó tevékenységek

Természetvédelmi érdekekkel összhangban álló, tartós használat, hasznosítás (például gazdálkodás, bemutatás, oktatás, kutatás) természetvédelmi kezelési célkitűzéseinek meghatározása.

B) Részletes természetvédelmi kezelési terv

4.1. Természetvédelmi stratégiák

A természetvédelmi stratégiákat (például beavatkozás mellőzése, kisebb mértékű beavatkozás, aktív kezelés, helyreállítás, visszatelepítés, betelepítés, időbeli, térbeli korlátozások, szabályozások) a 3. pontban foglaltakhoz rendelve, az R. Melléklete 2. pontjának figyelembevételével kell megállapítani (a tervezési terület földtani, felszínalaktani természeti értékeire, a barlangokra, a fajok védelmére, látogatására, oktatására és bemutatására, kutatására, vizsgálatára, terület- és földhasználatára, a táj- és kultúrtörténeti értékeire, természetvédelmi infrastruktúrájára, tulajdonosi viszonyaira és birtokpolitikájára).

A természetvédelmi stratégiáknak biztosítaniuk kell a természetvédelmi kezelési terven keresztül a tervezési terület megőrzendő értékeinek teljes körű és hosszú távú védelmét, fenntartását.

4.2. Részletes kezelési előírások

A részletes természetvédelmi kezelési előírásokat (kezelési módokat, korlátozásokat és tilalmakat) a 3. és 4.1. pontokban foglaltak szerint, az R. Melléklet 3. pontjának figyelembevételével kell kidolgozni. Ha a tervezési területen emberi élet vagy jelentős vagyon védelmét szolgáló vízkárelhárítási létesítmény található, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 38. § (4) bekezdésében foglaltak alapján meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek teljesítése mentesíthet a természetvédelmi hatóság engedélyének beszerzése alól a Tvt. 38. § (1) bekezdésében meghatározott egyes tevékenységek tekintetében.

A természetvédelmi kezelési előírásokat táblázatos formában is össze kell foglalni. Kis kiterjedésű, kis számú földrészletből álló tervezési terület esetén a következő önálló táblázatban:

Település neve	Hrsz./alrészlet	Kiterjedés (ha)	Művelési ág	Tulajdonos, tulajdonosi csoport	Vagyongazdálkodó	Művelési ághoz kötött természetvédelmi kezelési előírás kódja	Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési előírás kódja
----------------	-----------------	-----------------	-------------	---------------------------------	------------------	---	--

A nagy kiterjedésű, nagyszámú földrészletből álló tervezési területek esetében nem szükséges külön önálló táblázatban szerepeltetni a természetvédelmi kezelési előírásokat, hanem az 1.3. pont alapján elkészített táblázatban, annak kiegészítésével kell szerepeltetni a természetvédelmi kezelési előírásra vonatkozó információt.

A részletes kezelési előírásokat kóddal kell ellátni, a táblázatban a kódokat kell feltüntetni. A kezelési előírás – kód megfeleltetést a táblázat után kell szerepeltetni.

C) A tervdokumentáció térképmellékletei

5. A térképeknek elő kell segíteniük a tervezési terület legfontosabb természeti értékeinek, az egyes természetvédelmi kezelési előírások, korlátozások, tilalmak által érintett területek beazonosíthatóságát a részletes kezelési terv követelményeinek megfelelően, továbbá elő kell segíteniük a tervezési területre vonatkozó természetvédelmi kezelési tervben foglaltak végrehajthatóságát.

Mindegyik tematika esetében törekedni kell a tervezési terület egy térképlapon való ábrázolására. Ha a tervezési terület kiterjedése ezt nem teszi lehetővé, vagy több, egymástól távol elhelyezkedő területegységből áll a tervezési terület, egy tematika több térképlapon is ábrázolható.

Mindegyik térképlapnak tartalmaznia kell jelmagyarázatot, a méretarány megjelölését (a topográfiai alaptérkép méretarányának megfelelően, egyéb tematikus térkép esetében az adatok pontosságának, részletességének megfelelően) és aránymértéket (az ábrázolt terület kiterjedésétől függően m vagy km dimenzióban).

A térképek tartalmi követelményei a tervezési területre vonatkozóan:

5.1. Lehatárolás topográfiai alaptérképen

Tartalom:

- a) a tervezési terület kiterjedésének megfelelő méretarányú EOTR topográfiai térkép vagy katonai térképmű,
- b) a tervezési terület (vagy területegység) határa (külön feltüntetve a fokozottan védett természeti terület határát),
- c) több területegységből álló tervezési terület esetén a tervezési terület egészét bemutató áttekintő térképen az egyes területegységeket az egyértelmű azonosítást lehetővé tévő megírások.

5.2. A tervezési területtel átfedő egyéb, az 1.1. e) pontnak megfelelő természetvédelmi rendeltetésű területek

Tartalom:

- a) a tervezési terület kiterjedésének megfelelő méretarányú EOTR topográfiai térkép vagy katonai térképmű,
- b) a tervezési terület (vagy területegység) határa (külön feltüntetve a fokozottan védett természeti terület határát),
- c) a tervezési területtel átfedő egyéb természetvédelmi rendeltetésű területek határa,
- d) több területegységből álló tervezési terület esetén a tervezési terület egészét bemutató áttekintő térképen az egyes területegységeket az egyértelmű azonosítást lehetővé tévő megírások.

5.3. Erdőtervezési körzetek

Tartalom:

- a) a tervezési terület (vagy területegység) határa (külön feltüntetve a fokozottan védett természeti terület határát),
- b) több területegységből álló tervezési terület esetén a tervezési terület egészét bemutató áttekintő térképen az egyes területegységeket az egyértelmű azonosítást lehetővé tévő megírások,
- c) erdőtervezési körzetek határa az adott körzet egyértelmű azonosítását lehetővé tévő megírással,
- d) erdő művelési ágú területek.

5.4. Művelési ág térkép

Tartalom:

- a) a tervezési terület (vagy területegység) határa (külön feltüntetve a fokozottan védett természeti terület határát),
- b) művelési ágak,
- c) a tájékozódást elősegítő vízrajzi vagy infrastrukturális elemek (pl. utak).

5.5. Tulajdonviszonyokat bemutató térkép

Tartalom:

- a) a tervezési terület (vagy területegység) határa (külön feltüntetve a fokozottan védett természeti terület határát),
- b) tulajdonviszonyok (legalább a Természetvédelmi Információs Rendszerben meghatározott főbb tulajdonosi szektorok szerinti bontásban),
- c) a tájékozódást elősegítő vízrajzi vagy infrastrukturális elemek (pl. utak).

5.6. Élőhelytérkép

Tartalom:

- a) a tervezési terület (vagy területegység) határa (külön feltüntetve a fokozottan védett

- természeti terület határát),
- b) élőhelytípusok legalább ÁNÉR kategóriák szerinti részletességgel,
 - c) a tájékozódást elősegítő vízrajzi vagy infrastrukturális elemek (pl. utak).

5.7. Kiemelt védelmet, természetvédelmi kezelést igénylő, vagy egyéb szempontból kiemelt jelentőségű élettelen és élő természeti értékek elhelyezkedése

Tartalom:

- a) a tervezési terület kiterjedésének megfelelő méretarányú EOTR topográfiai térkép, katonai térképmű vagy ortofotó, mint alaptérkép,
- b) a tervezési terület (vagy területegység) határa (külön feltüntetve a fokozottan védett természeti terület határát),
- c) a kiemelt védelmet, természetvédelmi kezelést igénylő, vagy egyéb szempontból kiemelt jelentőségű élettelen és élő természeti értékek (típusonként, fajonként stb. külön térképi jellel /pont vagy felület/ ábrázolva),
- d) ortofotó alaptérképként történő felhasználása esetén a tájékozódást elősegítő vízrajzi vagy infrastrukturális elemek (pl. utak).

Kis kiterjedésű tervezési területek esetében a kiemelt védelmet, természetvédelmi kezelést igénylő, vagy egyéb szempontból kiemelt jelentőségű élő természeti értékek megjelenítése az 5.6. szerinti élőhely típus térképen is megjeleníthető önálló adatréteggént.